

виступати доходи банку від обслуговування пріоритетних галузей реального сектора. Це тим більш актуально, якщо фінансове керівництво банку прагне максимально знизити податки, що підлягають виплаті за поточну діяльність.

Таким чином, необхідно звернути увагу на зарубіжний досвід оподаткування фінансових посередників з метою не тільки розвитку цього сектору економіки в нашій країні, але і для збільшення податкових надходжень до бюджету від фінансового посередництва в цілому.

Д. А. Говорун,

ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”

РЕФОРМИ БАЗЕЛЬСЬКОГО КОМІТЕТУ: РОЛЬ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В БАНКАХ

Розвиток іпотечної кризи в Сполучених Штатах Америки та розповсюдження її наслідків на фінансові ринки світу спонукали регуляторів усіх рівнів вносити чергові зміни до сфери управління діяльністю банків. Визнаючи їх виключну роль у світовій економіці, Базельський комітет з банківського нагляду випустив низку рекомендацій, в яких відображено основні проблемні напрями, що проявили себе під час нестабільності в економіці.

Протягом останніх трьох років більш ніж 15 спеціалізованих документів з питань управління діяльністю банків були випущені Комітетом. Узагальнивши спрямованість документів, можемо говорити про такі групи питань, що підлягали розгляду: ліквідність банку; капітал банку; корпоративне управління у банку; матеріальні стимули вищого керівництва; ризик-менеджмент у банку.

Особливого значення порівняно з попередніми документами набули питання відносин з приводу корпоративного управління у банках. Загалом сфера корпоративних відносин від початку свого існування характеризується постійними змінами. Реформи ставали ключовим питанням порядку денного після чергових проблем у корпоративному середовищі не тільки Європи, а й інших регіонів світу, адже забезпечення подальшої стабільності у розвитку світової економіки асоціювалося з невідкладним покращенням управління банками.

Оскільки банки, що мають суттєвий вплив на світову фінансову систему, представлені холдинговими структурами, можна стверджувати про тотожність заходів, розроблених та направлених на корпоративну форму організації діяльності, за виключенням додаткових регулюючих ініціатив, що прямо пов'язані зі специфікою діяльності банків. Основна увага до змін корпоративного управління протягом останніх декількох років була націлена на покращення практики за такими на-

прямами: формування, функціонування та специфіка діяльності ради директорів; склад, повноваження комітетів ради директорів; забезпечення дотримання прав акціонерів корпорації; система матеріальних стимулів вищого керівництва; забезпечення належного рівня управління ризиками.

Підвищення ролі корпоративного управління у банках спостерігаємо також і в інших документах, що спрямовані на визначення основних засад забезпечення дотримання мотивів стейкхолдерів банків шляхом побудови відповідної системи матеріальних стимулів вищого керівництва, наприклад, “Кодекс винагороди”, виданий Управлінням з фінансового регулювання та нагляду Великобританії; “Набір методологій для пов’язування ризику та результативності роботи і винагороди праці”, виданий Базельським комітетом тощо.

Вирішуючи одну з основних проблем корпоративного управління, Базельський комітет та ряд інших міжнародних структур зосереджують свою увагу на забезпеченні стабільності діяльності банківських установ не тільки за рахунок визначення фінансових параметрів діяльності банку, але й шляхом побудови належного корпоративного управління.

Визначені напрямки прямо стосуються дотримання принципу врахування мотивів стейкхолдерів. З-поміж інших основних принципів корпоративного управління, забезпечення належної системи взаємовідносин із задоволення мотивів учасників корпоративного управління поряд із прозорою структурою банку та належним чином вибудованої системи прийняття рішень надає можливість здійснювати ефективний стратегічний контроль та стратегічне управління, що відображається на покращенні фінансового стану банку.

*Т. П. Гончаренко, канд. екон. наук, доц.,
ДВНЗ “Українська академія банківської справи”*

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ СЦЕНАРНОГО ПЛАНУВАННЯ В ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ БАНКІВ

Стрімкий розвиток вітчизняної банківської системи та нарощування ускладнень економічних відносин наклали відбиток на розвиток методів та підходів до управління банківськими організаціями, зокрема на їх планово-аналітичну роботу. Сьогодні від керівників банків вимагається створення й використання такого механізму розробки й втілення планів розвитку діяльності, який би дозволив найбільш ефективно адаптувати їх поточну діяльність до стратегічних цілей. Одним з сучасних інструментів планування, який забезпечує дотримання вищезазначених